

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitors egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hírde-
résért jutányosabb. Nyilvánt: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Színházunk.

A színi-kerületek szervezési munkálata tudva-
levőleg nagy garral indult meg ez év tavaszán
s a vidéki színészetnek országos felügyelője
ugyancsak buzgólkodott azon, hogy az érde-
kelt városok előzetes meghallgatása után ki-
dolgozott tervezetét necsik az egybehívott
kongresszus, hanem az összes városok is el-
fogadják s rövid időn belül meg is valósít-
sák. A tárgyalások minket közelebről érdeklő
eredménye az lett, hogy Eperjes központtal,
Sátorajtújhely, Ungvár, Rimaszombat s több
kisebb város bevonásával egy határszéli színi-
kerület szerveztessék, mely — a míg egyfelől
egy jól szervezett, színvonalon álló társulat-
nak megélhetését az egész éven át biztosí-
tani képes, másfelől hazafias, magyar nemzeti
missziót is teljesítvén — méltó lesz arra, hogy
az állam részéről hathatós anyagi támogatás-
ban részesíttessék.

Miután a vidéki színészet országos felügye-
lőjének elvi álláspontja az volt, hogy csakis
a szervezett kerületek színigazgatóinak lehet
kilátása tetemesebb állami szubvenció elnye-
résére, ennél fogva Eperjes sz. kir. város szín-
ügyi bizottsága, élén az akkori polgármesterrel,
mindent elkövetett arra nézve, hogy az eper-
jesi színi-kerület a központ kívánsága szerint
minél előbb megalakuljon s ekként az oly
régóta kérelmezett s nélkülözhetetlen állami
szubvenciót is elnyerhessük.

Nem a színi-kerület buzgalmán mulott,
hogy az eperjesi színi-kerület még máig sem
alakult meg s előreláthatólag nem is fog meg-
alakulni. Úgyde ez magában véve még nem
volna baj, mert hiszen az itteni viszonyokat,
közönségünk magas igényeit, másrészt az Eper-

jessele összekapcsolni tervezett többi városok-
nak — Sátorajtújhely kivételével — kisebb-
szerű viszonyait, igényeit s színpártoló képessé-
gét ismerők előtt nyilvánvaló, miszerint Eperjes
város közönsége a kerület megalakításával —
eltekintve a kilátásba helyezett szubvenció-
tól — csak hátrányt szenvedett volna; le kellett
volna mondani a színigazgató megválasztásá-
nál eddigi önállóságáról s kénytelen lett volna
esetleg olyan kisebb szintársulattal megelé-
gedni, a milyen a tervezett eperjesi színi-kerü-
letbe sorolt, túlnyomóan kis városok viszonyai-
nak megfelelő ugyan, de Eperjes színpártoló
képességével s az itteni közönség magasabb
igényeivel már össze nem egyeztethető. A színi-
kerület szervezésének meghiúsultával azonban
arról a reményről is le kellene mondanunk,
hogy városi színházunk igazgatója állami szub-
vencióban részesüljön, mert — mint fentebb
említettük — a központban azt az elvet han-
goztatják, hogy csakis a szervezett kerületek
igazgatói számíthatnak szubvencióra.

Ha ez tényleg így van, akkor az eperjesi
színi-kerület bizottságának s mindazoknak, a kiknek
e tekintetben beölyásuk van, feladata lesz érde-
keinkért, sőt — mondhatni — jogos követel-
sünkért sikra szállani. Mert helyesen mutatta
ki nemrégben egy fővárosi lap, hogy az országos
közadózásból befolyt ama nagy összegből, mely
évenként a hazai színészet támogatására fordít-
tatik, milyen neveltségesen jelentéktelen per-
cent esik a vidéki színészetre. Már pedig mai
napság tisztában van a közvélemény azzal, hogy
hazánkban a szellemi góczpontok gyarapítására,
decentralizációjára van szükség s ennél fogva
a vidéki színészetet hathatósabb anyagi támo-
gatásban részesíteni kívánatos.

Különösen méltánytalan volna ettől elútni

az eperjesi színházat, csupán azért, mert a
színi-kerület szervezése a többi városok vissza-
utasító magatartása miatt nem sikerült. Ha a
központ már mindenáron létesíteni akarja a
színi-kerületeket s ebbeli törekvésében odáig
megy, hogy azzal sújtja a szervezkedni nem
akaró városokat, hogy szubvencióban nem
részesíti őket, akkor legalább legyen méltá-
nyos és a szubvenciót csak azoktól tagadja
meg, a kik a kerületbe belépni nem akarnak;
ellenben ne vonja meg a támogatást a fontos
missziót teljesítő eperjesi színházról, a mely a
maga részéről készségesen hajlandó a központ
által tervezett kerületbe belépni.

Elmondottuk mindezt abból az alkalomból,
hogy Eperjes város színi-kerület bizottsága augusz-
tus 31-ikén tartott ülésében döntött színházunk
odaítélésére nézve. Törekvő, jónevű igazgató
nyerte el a sok pályázó közül színházunkat.
Vajha nagyobb sikerrel működhetnék, mint
elődei! Nézetünk szerint azonban ehhez mul-
hatatlanul szükséges az állami szubvenció ki-
eszközlése, mire a színi-kerület bizottság első sor-
ban van hivatva. Teendő lépéseit érdeklődés-
sel fogjuk kísérni.

Vármegyénk és városaink.

Közgyűlés. Sárosvármegye törvényhatósági bizott-
sága rendszeres évnegyvedi közgyűlést szeptember hó
13-án d. e. 10 órakor a vármegyeház tanácstermében
tartja meg. A közgyűlésnek tárgysorozatát Sárosvár-
megye Hivatalos Lapjának szeptember 5-ikén meg-
jelent 36. száma tartalmazza; valamint itt olvasható
Tahy József alispánnak a közgyűlés elé terjesztendő
kimerítő s a vármegye összes viszonyait méltató jelen-
tése, mely a közgyűlés tárgysorozatába is fel van véve.

Pályázat. A kecskerpeklényi körben lemondás folytán
üresedésbe jött, az állami anyakönyvvezető-helyettesi

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Az ellenreformáció kora.

(Írta dr. Marczali Henrik. A Nagy Képes Világ-
történet VIII. kötete.)

Régi metszetek, régi íráskorok közt lapozgatva, meg-
meglegyint a mult szellője. A sárga, dohos lapokból
az emberiség egész történelmének kísértete száll felénk.
Kezünkben reszket a lap, melyen hosszú fűrtű, tollas
baréú, drága palástjukban egészen elvesző vézna ag-
gok, egyenes kardú, erős fejedelmek képmása tekint
reánk. S a mint elnézzük a bársonytengerben elvesző
parányi női kezeket, a lehetetlen frizurákat, a csodálat-
os, minden formát eltakaró öltözeteket, ezekről a kör-
íratos kis kerek képekről, a Crispin Vandasse idomta-
lan metszeteiről, a Janet homályos festményeiről felénk
tekintő szemekből úgy szeretnénk kiolvasni a multak
egész történetét. Kezünkben megreszket a lap, suho-
gása az évszázadok suhanását csendíti fülünkbe, s az
elforgatott lapok között meg-megsimítja a lelkünket
egy-egy bársonyos szem, szemünkbe ötlük egy-egy
gazdag, szép hajkorona, és oly sokat szeretnénk ki-
olvasni ezekből a merev szemekből, érezni véljük a
ruhák suhogását, pillantani látjuk a szemeket, mozdulni
az ajkakat, és lelkünket köiülveszi, elbűvöli, elmeríti a
mult időknél titokzatossága. Úgy érezzük, hogy vég-
telenül kevés az, a mit róluk tudunk, egy pár sorny-
fekete betű, nem kétségtelenül hiteles adatokból, talá-

lomra összeróva, a melyek kétes valószínűségét nem
tudni, melyik pillanatban dönti halomra egy német
magántanár valami hatalmas Beitraggal. Úgy eszt
a vágy megtudni valamit ezeknek a ruhákba temetett,
bársonyba fulasztott embereknek a mindennapi életé-
ből, mert öntudatlanul is, akaratlanul is érezzük, hogy
utánuk több maradt az egy sorny fekete betűnél és
annál a gyenge képnél, melynek tekintete oly semmit-
mondó rejtélyességgel pihen meg rajtunk. Hagytak ők
maguk után mélyebb nyomokat is, feliratlanul is le-
rajzolatlanul, szót, melyet elnyel a levegő, de a mely
bennünk még most is rezeg, eszmét, a mely már tör-
ténelemmé lett, de a melynek visszhangja századok
óta lelkünkben cseng észrevétlenül, titkosan, melegen,
örökké. Csodálattal és rokonszenvvel tekintünk rájuk,
a kik esontkezűket összekulcsolva pihennek templo-
mok padlója alatt, nézve az örökké nyíló rózsát a
kripta üvegablakán, vagy vérpados tövében, vagy jel-
telen sírokban, és az ő szemükből egy-egy egész kor
tekint reánk, mert hisz hiába hal meg valaki, a lelke
itt van homlokunkon, szemünkön, egy mozdulatunkban
és szelleme visszakísért az unokák unokáiban is. És
soha senki nem volt, a ki hiába élt volna a világon,
mert mint Renan mondja: «ha mi elveszünk is, élve
maradnak barátaink, a kik ránk gondolnak és ha ők
elpusztulnak is, még megmaradt Bretagne, és a ki el-
megy a temetőnk mellett és kis fakeresztjeinkre pil-
lant, egy pillanatra a lelkébe öleli a mi lelkeinket». És
a mint nezzük a régi metszeteket, íme, a mi lel-
künkbe is besuhannak lágyan és csendesen a lilim-

karcsúságú szép asszonyok, a hadverő vitézek, a kik-
ről keveset és mégis oly sokat, mindent tudunk: sze-
rettek és szenvedtek, mint mi. S a nagy tragédiák,
melyek elszálltak fejük fölött, csak azt mutatják, hogy
sohasem nőtt virág, a melyet vész meg nem tépdesett.
Ennek a kornak, a melynek történetét Marczali
oly mesteri módon írta meg, megvannak a maga nagy
tragédiái. Kezdődik a kötet II. Fülöp korszakával. A
lovagias nagy királynak és fiának Don Carlosnak vi-
szályaival. Nagy és véres tragédia ez a hatalmas király
és az erélyes fiatal királyfi közt, a ki kezét emeli aty-
jára, hogy meggyilkolja. Oly szomorú és megható az
ő történetük, az atyáé, ki utódra vágyott, de fiát sze-
retni nem bírta — s a fiáé, a kiből minden jobb
tulajdonság hihetetlen szertelenséggel párosulva jelent
meg. A kit szeretett, atyja vette el, a trónon, a melyre
vágyott, atyja ült és atyja érezte, hogy fia a szerelem-
ben is trónkövetelő. Szegény szép királyfi, a kit el-
sorvasztott az izzó castilliai nyár, a ki elzárva elnyelte
gyűrűjének gyémántját, mert halálhozónak hitte.

A legendák, melyek halála után keletkeztek, sőtét
színből rajzolták Fülöp királyt.

Az ő tragédiájuk mellett itt a másik is, a nemze-
tek nagy tusája, mely két női lelket választott színi-
helyéül. A hideg Erzsébet és a gyönyörűsége, szép
Stuart Mária állanak itt szemben, jelentve két vallást
és a két nemzet küzdelmét, két karaktert is. Az egyik
királya nemzetének, férfias és erős, logikus, határozott,
de rettenetes. A másik, a milyen hatalmas, olyan
gyöngye, szép és oly nagy asszony. Skótok szomorú,

teendőkkel egybekötött *segédjegyzői állásra* pályázat van hirdetve. A kérvények Szakmáry Géza főszolgabírónál szeptember 23-ikáig nyújtandók be. — Pályázat van hirdetve a *tótsóvári segédjegyzői állásra* is szeptember 20-iki lejáratával, — valamint a *szorocsini helyettes-segédjegyzői állásra* szeptember 20-iki lejáratával. Az előbbire a kérvények Egerer Ferencz főszolgabírónál, az utóbbira nézve pedig Winkler Ádám főszolgabírónál nyújtandók be.

Zárlat-feloldás Györgyös községben lépfene, Tölt-szék községben sertésorbáncz, Kisfalu községben és sz. kir. Kiszében városban sertésvész ragályos betegség miatt elrendelt udvar-zárlatot feloldották.

Zárlat. Kucsin és Kőszeg községekben a sertés-állomány között a sertésvész ragályos betegség állapítatván meg, a nevezett községekben, és pedig Kőszegen f. évi augusztus 21-iktől, Kucsinban augusztus 30-iktől 30 napi udvar-zárlatot rendeltek el az említett állattajokra.

HIREK.

* **Személyi hír.** *Desseffy Sándor* esanádi püspök szeptember 4-ikén a reggeli vonattal városunkba érkezett. A püspök innen Kissárorsra hajtatott, hol Hodossy Imre orsz. képviselőt látogatta meg.

* **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *ösv. budaméri Ujházy Fosszefné* szül. Prizsnitz Zsófiának — a ki a budaméri róm. kath. elemi-iskola felépítésére 5000 koronát adományozott — köszönetét nyilvánította.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Reinowsky Rezső* okleveles tanítót a szedliczei állami elemi iskolához rendes tanítónak; *Maszarovics Josszef* és *Ajtay Margit* okleveles tanítót, illetve tanítónőt a somosújfalui állami elemi népiskolához rendes tanítónak, illetve tanítónővé nevezte ki.

* **Kinevezés** *Tibély Margitot*, az eperjesi tanítónő-képző-intézet végzett növendékét a budapesti protestáns árvaházhoz tanítónővé neveztek ki.

* **Választás.** A helybeli ág. hitv. evang. I. egyház iskolaszéke szeptember 4-ikén tartott ülésében elhatározta, hogy a polgári leányiskolánál egyelőre egy évi időtartamra segédtanítónői állást létesít és erre az állásra *Jóób Éva* okleveles tanítónőt, az eperjesi tanítónő-képző kitüntetéssel végzett növendékét választotta meg.

* **Távozó és új ezredparancsnok.** Lovag *Mycroys Vilmos*, az eperjesi 67. sz. gyalogezrednek volt parancsnoka — a kit ő császári és apostoli királyi Felsége a 29 gyalog-dandár parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott — augusztus 31-ikén hagyta el városunkat, hogy új állását Ungvárt elfoglalja. Eperjes város egész közönsége, a míg egyfelől őszinte örömmel értesült a kinevezéséről, addig másrészt a legigazabb sajnálattal látja eltávozni körünkben a közbecsülésben állott ezredparancsnokot, a kinek szíves előzékenysége, nagy műveltsége s lovagias gondolkodása mindig képes

volt biztosítani a legbarátságosabb viszonyt az ezred tisztikara, másrészt Eperjes társadalmá s intézményei között. Őszinte óhajunk, hogy új hatáskörében a legjobban érezze magát. Lovag *Mycroys Vilmos* helyére *radecki lovag Mikulics Valér* lett a báró Kray 67. sz. gyalogezred parancsnokává legkegyelmesebben kinevezve. Az új ezredparancsnok szintén évek óta nagyra-becsülésben állott tagja városunk társadalmának s így méltán örömmel fogadtuk kinevezésének híret.

* **Pásztorlevél a pánszláv mozgalom ellen.** Dr. *Valyi János* eperjesi gör. kath. püspök pásztorlevelét adott ki a pánszláv mozgalom ellen. A pásztorlevél, a mely nagy hatást tett Sárosban, a sárosi pánszláv mozgalommal és az egyházbontó törekvésekkel foglalkozik, a melyeket Amerikából csempésztek át Zemplénbe és Sárosba. A magyar és ruthén nyelven írt szöveg nagy melegséggel inti a hívőket, hogy a hitben való állhatatosság mellett szeressék a magyar hazát. Hazaárulónak mondja azt, a ki pánszláv és hitelessen iratot olvas, terjeszt és a ki itt politikai célzattal akar templomot építeni.

* **Az eperjesi plébános-választás** előreláthatólag hosszabb időre elodázott. Ugyanis a kegyuraságot gyakorló városi képviselőtestületi közgyűlésnek augusztus hó 10-ikén hozott azon határozatát, hogy a választásra a városi képviselőtestületnek csak róm. kath. vallású tagjai s ezenkívül még az eperjesi róm. kath. egyház képviselőtestületének tagjai birnak jogosultsággal, több városi képviselőtestületi tag törvényes határidőben megfeleltetve, úgy, hogy ennek a kérdésnek jogerős eldöntése előtt a választás meg nem ejthető.

* **A posta hivatalos óráinak szabályozása** tárgyában kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet szerint városunkban az ajánlott leveleket déli 12—2-ig és esti 6—9-ig a távirtdahivatalnál veszik fel. Ez az újítás különösen a kereskedőkre nézve igen üdvös.

* **Újtás a postánál.** Az utalványtorgalom az utóbbi időben oly nagy mérvet öltött Magyarországon, hogy annak elszámolása céljából szükségesnek látta a kereskedelmi miniszter elrendelni, f. é. október elsejétől, hogy csak a magyarországi posta-utalásokat lehet a rózsaszínű úrlapon kiállítani, míg az Ausztriába és a megszállott tartományokba az eddigi külföldi utalványokat kell használni. A külföldre szóló (sárga) utalványoknál a címbe az ország nevét is meg kell említeni.

* **Zongora-órak.** *Tutko Jéni* zongoratanítónő — a ki már évek óta a legkiválóbb eredménnyel foglalkozik zongoratanítással s kiváló képzettségének s zene-pedagógiai ügyességének már oly sok bizonyosságát adták tanítványai nyilvános fellépésük alkalmával — már visszaérkezett városunkba s szeptember 15-iktől megkezdte a tanítást. Beiratkozásokat egész nap elfogad Fő-utca 128. sz. alatti lakásán.

* **Az eperjesi alsófokú kereskedelmi iskolában** a beiratkozás szeptember 18-ikán d. u. 4-től 6-ig tart, s ugyanebben az időben a javítóvizsgálatok is meg fognak tartatni. A rendes tanítás másnap, azaz 19-ikén kezdődik. Az iskolai bizottság legutóbbi gyűlésén egy bizottsági-tagnak a választása vált szükségessé, mely tisztségre egyhangulag Mikolik István választott meg.

szép királynője! reszket kezünkben a lap, a melyről képmásod tekint felénk, a szép alak, melyet hideg várakba zártak, a szép szem, mely bőrtönéből tekintett távol országá felé, a leányos, szép fej, mely legördült a vépadon. A hóhér még feltartá a fejet, mely csak második csapásra hullt le és elkialtá: «Isten tartsa meg Erzsébet királynét», s a pap hozzátette: «Így veszszen minden ellensége».

A halál mindent kiegyenlített, tetemei ma békén nyugszanak a westminster abbeyben, Erzsébet tetemeinek szomszédságában.

Franciaország története emelkedést mutat e korban. IV. Henrik erős uralma alatt fellendül az ország. Medici Mária udvarában vígan él a francia nemesség, Richelieu palotájában nő a francia politika és minden várja, hogy megjelenjék ő, a Napkirály. Egy nemzetnek fejlődő jelleme, pompaszeregete, hiúsága, elmesége, egész lénye tükröződik azon a szép színes képen, mely azt a jelenetet ábrázolja, mikor XIV. Lajos arannyal hímtett selyem díszruhák közt, rengő tollú baldachin alatt, teljes udvari pompával fogadja Chigi bibornokot. — Egy másik képről Cromwell szomorú arca tekint reánk vasba öltözve; a politikus minden vonásán látszik, hogy egy nemzet újjászervezésére született. Mellette Milton szelid arcával, 62 éves korában a milyen volt.

A magyar történelemnek nagy hely jut a könyvben. A Báthoriak erdélyi uralmát, a hosszú háborút, Básta és Székely Mózes történetét mondja el benne Marczali, számos képpel illusztrálva elbeszéléseit, a

melyek közül a legtöbb itt jelenik meg először. Az ország belső állapotait külön fejezetben tárgyalja nagy szakavatottsággal, Bocskay István felkelése, a bécsi béke, a Habsburg-házban kitört testvérhárc, az 1608-iki törvények, Báthory Gábor élete — mind egész világításban jelennek meg az olvasó előtt.

Marczali történetírói érdemeit nem szükség e helyen kiemelni. Bizonyos, hogy itt a legjobbat nyújtotta mindabból, a mit csak nyújthatott; kitünő gonddal választotta össze az illusztrációkat, nemkülönbén a térképeket. A színes képek közül meg kell említeni XIV. Lajos pompás képét s Turenne arczképét. A térképek közül különösen kiválik a «Magyar- és Erdélyország Bethlen Gábor halála évében» című. A jó képeknek azonban se szeri, se száma. Vannak itt oklevelek, manifesztumok, köztük Gusztáv Adolfé, német Flugblattok, számtalan arcz- és éremkép; egész külön gazdag gyűjteményt tesznek ki a harminczéves háborúra vonatkozó képek, köztük Callot, Janet nagy hírű metszetei. Az egész kötet mind tartalomra, mind művészi gondra és kiállításbeli izlésségre egyik első-rangú terméke irodalmunknak.

A *Nagy Képes Világtörténet* tizenkét kötetben jelen meg Marczali Henrik akadémikus, egyetemi tanár szerkesztésében. A VIII. kötetet maga Marczali Henrik írta. Egy kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; kapható havi részletfizetésre és füzetekben is a kiadó cégénél (Révai Testvérek Irod. Int. Rt.) és minden hazai könyvkereskedés útján.

Ahavonként eszközleendő iskolalátogató-bizottság következőkép alakult meg: Szeptember hóban Fried Simon látogatja az előadásokat, októberben Holénia Béla, novemberben Sziklai Henrik, decemberben Mikolik István, januárban Schwarcz Ede, februárban Zavatzky Szilárd, márciusban Holénia Béla, áprilisban Sziklai Henrik, májusban Fried Simon és júniusban Lefkovicz Mór. Végül Gamauf igazgató indítványozta, hogy ajánlatos volna, ha megismerkedhetnék a vidéki tanonciskolák szervezetével, a mennyiben ez az iskola fellendülésére csakis előnyös hatással lenne. A bizottság az ügyet magáévé tette s legközelebb intézkedni fog, hogy Gamauf igazgatónak erre alkalmat nyújtson.

* **Színházi hír.** Városunk színházi-bizottsága augusztus 31-iki ülésében döntött az eperjesi városi színház odaítélésére nézve. Mint lapunk mult számában is jeleztük, többen pályáztak színházunkért s nem csekély kilátása volt annak elnyerésében Csóka Sándornak, az ungvári színház igazgatójának. Úgy látszik azonban, hogy a társulatának anyagi válságáról terjesztett hírek megingatták az iránta való bizodalmat s miután az utolsó órában a beregszászi színháznak kitünő bizonyítványokkal rendelkező igazgatója, *Krémer Sándor*, személyesen bemutatva magát, a színházi-bizottság neki adta oda a színházat, kikötve, hogy a társulatnak úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben való kifogástalan működéséért garanciát vállal. A bizottság Krémer Sándor színházgáttal abban is megállapodott, hogy előadásait ez évi október hó 1-jén tartozik megkezdni s november hó 15-ig folytatni. November 15-iktől február 1-jéig a szintársulat másutt fog működni, ellenben február 1-jétől virágvasárnapig ismét városunkban fogja előadásait tartani. Az idénynek ekként való besorolását csak helyeselni tudjuk, mert november közepétől februárig úgy a közbeeső ünnepek, a tanulósg jelentékeny részének távolléte, főként pedig az erős hideg, a melylyel színházunk megküzdni nem bír, akadályozzák a szintársulat sikeres működését. Megemlítjük még azt is, hogy már a színházi-bizottság döntése után Pesti Ihsz Lajos, a szabaddai színház igazgatója is tett ajánlatot színházunk elnyerésére nézve, kijelentve azt is, hogy négyezer koronát hajlandó letétbe helyezni kauczióképen a városi pénztárnál. Az elkésve érkezett ajánlatnak természetesen nem lehetett helyt adni.

* **Táncz-tanfolyam.** A városunkban oly előnyösen ismert *Dite V.* táncz- s illemiskolája e hó 8. 9. és 10-ikén nyílik meg, illetve ezeken a napokon történnek a beiratások a tavalyi táncz helyiségben. A tánczkedvelő ifjúságnak nagy örömet fognak okozni a tavaly is bemutatottak mellett a legújabb, e nemből művészi táncz-udonságok is, a melyek arról fognak tanúsítani, hogy a mester a korral halad; miért is őt és jőnevetű táncziskoláját csak a legteljesebb jóindulattal ajánlhatjuk a t. szülőknek és mindkét nembeli ifjúságunknak.

* **Új távirtdahivatal.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, f. évi 57,281. szám alatt kelt rendeletével, Sárosvármegyében a *sovári* postahivatalnál, azzal egyesített távirtdahivatalt rendeztetett be.

* **Az Eperjesi Önkéntes Tűzoltóegyesület,** — abból az alkalomból, hogy 2400 ltrt ért egy, a város legmagasabb épületeinek fedelét elérő új létrát szerzett, — e létra elhelyezése céljából azt a kérelmet intézte a városi tanácshoz, hogy a városi közgyűlés határozatából házilag egy szint építtessen az erre legalkalmasabb vásártéren. Úgy a városnak, mint a lakosságnak érdekében állott ez az újabb intézkedés, s hiszszük, hogy a tűzoltóegyesület kérelmének teljesítése nem fog nehézségekbe ütközni. Köztudomású dolog, hogy a tűzoltó egyesület működése óta a tűzkárbiztosítási tételek 50—75%-al olcsóbbak lettek, a mi így a város közönségének évenként mintegy tízezer korona megtakarítást jelent.

* **«Bártfa és Bártfa-fürdő ismertetése»** cz. alatt adott ki *Arányi Desső* városi tanácsos szerkesztésében Bártfa sz. kir. város közönsége és a bártfai gyógyfürdő-részvénytársaság egy díszes kötetet a magyar orvosok és természetvizsgálók XXXI-ik bártfai vándorgyűlése alkalmából. A díszes munka összeállításánál az ismert nevű szerkesztőnek *Rhody Alajos*, Bártfa történettudós polgármestere, *Myskovszky Viktor* nagy képes dísműve, gróf *Dessőfi «Bártfai levelei»* és *Ianota «Bardjow»* cz. művei voltak segítségére. A város jelenlegi képét föltüntető látképek Divald Károly országos híru műintézetéből valók. Szerényen mondja a szerkesztő előszava, hogy «a műnek egyedüli czéja városunkat mindenki jó emlékébe és jóindulatába ajánlani». A «Bártfa-gyógyfürdő» rész *Hintz* 1895-ben megjelent ismertetésének felhasználásával *Fenyves Károly* fürdő igazgató tollából való. E nagy multú és szép jövőjú városnak egy igen kedves emléke e mű, a mely megérdemli, hogy azt szélesebb körökben is olvassák.

* Van-e már jó ivóvíz? Eddig még nincsen. A fúrások — a mint azt legutóbb is említettük — szakadatlanul végeztek a Tarca felső folyása mentén, azonban eddig még alkalmas kavicsrétegre nem bukkantak. Mint értesülünk, ezidő szerint igen kemény, kék agyagréteg áttörésén fáradoznak.

* A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek rendelete. A *Hivatalos Közlöny* egész terjedelmében közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter ama rendeletét, melyben az iskolaszerek beszerzésénél a kormány a szabadversenyt biztosítja. A rendelet többek között így hangzik: A leghatározottabban hangsúlyozom, hogy — ámbár örömmel látom, ha a tanítókat a magyar ipart támogatja, — de azt semmi szín alatt sem engedhetem, hogy egyes czégek vagy azok készítményei az iskolákban ajánltassanak, mert az iskolaszerek beszerzésénél a szabadversenyt minden körülmények között biztosítani akarom. A tanító vagy tanítótestület megállapíthatja ugyan egyöntetűség kedvéért a taneszközöknek nagyságát vagy alakját, azonban, hogy ezen szerek melyik könyvkereskedő vagy papírkereskedő üzletében vásárolandók, el nem rendelheti. Ezen rendelkezésemet az összes állami, községi, társulati és magánnevelési tanintézetre ezennel kiterjesztem és felelősség mellett felhívom a tanfelügyelőséget, hogy a közvetlen vezetése alatt álló összes nevelési tanintézetek tanítóinak egyes czégek vagy azok készítményeinek az iskolában vagy azon kívül való ajánlását szigorúan tiltsa meg.

* Üthengerelés. Szeptember hó 8-ikán kezdődik meg a zboró-kassa-budapesti országút gőzhengerelése, melyet a kassai államépítészeti hivatal végeztet. Miután a gőzhengerelés által okozott zaj az erre nem szokott igavonó-állatokat ijedtté teszi s ez által gyakran szerencsétlenség is történik, azért felhívja az államépítészeti hivatal az illetőket, hogy ezen az úton a hengerelés két havi tartama alatt vigyázzal közlekedjenek.

* Podgyász-kellemetlenségek a vasúti állomáson. Már több ízben s több helyről fordultak hozzánk azzal a panaszal, hogy az eperjesi vasúti állomáson az érkező utasoknak kiszállás után hosszú ideig kell várakozniuk, a míg podgyászukat megkapják. A panaszosok szerint ennek oka az, hogy a vonatok beérkezése után mindenekelőtt a tolatásokat végzik el s csak azután rakják ki a podgyászokcsoból a koffereket stb. Sőt némely panaszos szerint különösen sértő az esti 10 óra körül érkező utasoknak megvárakoztatása, állítólag abból az okból, hogy a beérkező vonatot mindenekelőtt összeállítják, illetve rendezik másnap reggelre s csak azután kezdődik a podgyász-kiadás. Mi ezeket a panaszokat közrebocsátjuk az utazó nagyközönség érdekében. Az okokat, melyek a közönség megvárakoztatását eredményezik, lehet, hogy félreértik a panaszos utasok, annyi azonban tény s ezt nekünk is volt alkalmunk tapasztalni, hogy a délutáni 5 óra után és az esti 10 óra után Abos felől érkező vonatok utasainak a podgyászra sokáig kell várakozniuk. Hiszünk, hogy a bajon könnyedén lehet segíteni, mert elvégre is nem olyan nagy az itteni forgalom; de még a legnagyobb állomásokon is öt perc alatt mindenki megkapja podgyászát.

* Szép asszony az emberiség ékessége, különösen, ha választékos öltözékben pompázik. Szépen s ízléssel öltözködni valóban művészet. Erre a *Wiener Mode*-a legjobb tanácsadó. Változatosság az öltözékben, csinos kalap, házi-, utazó- és sport-ruhák, úri- és gyermek ruhátár, tekintetbe véve az egyszerűség mellett a nővilág legkényesebb ízlését is. A lap kézimunkái része magában foglalja a szép minták gyűjteményeinek elérhetlen gazdagságát, és a *boudoirban* cím alatt hasznos tudnivalókról cseveg mulattatóan. Házi-ütemény-receptek s konyhai étlapok az év minden egyes napjára elő vannak írva, és mindezen tanácsadások hihetetlen olcsók: negyedévre 3 korona — a lap előfizetési ára fejében. Megismerésre próbalefizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés, valamint a kiadó-czég, Bécs, VI/2.

* Vizsgálati bizottságok a jogakadémián az 1901/02. tanévre. Első alapvizsgálati bizottság: Elnök dr. Horváth Ödön, dékán; helyettes elnök dr. Mikler Károly, prodekan. Rendes tagok: dr. Horovitz Simon és dr. Mikler Károly; póttagok: dr. Sarudy Vilmos és dr. Raffay Ferencz. Második alapvizsgálati bizottság: Elnök dr. Horváth Ödön, dékán; helyettes elnök dr. Mikler Károly, prodekan. Rendes tagok: dr. Horváth Ödön, dr. Sarudy Vilmos, dr. Raffay Ferencz és dr. Flórián Károly; póttagok: dr. Horovitz Simon és dr. Szlávik Mátyás. Államtudományi államvizsgálati bizottság: Elnök dr. Mikler Károly. Rendes tagok dr. Horváth Ödön, dr. Mikler Károly és dr. Flórián Károly; póttagok: dr. Horovitz Simon és dr. Szlávik Mátyás. Az államtudományi államvizsgálati bizottság kültagjai: Dr. Berzeviczy Albert, v. b. t. t., ny. állam-

titkár, országos képviselő; Glós Károly, ny. jogakadémiai tanár; Hoffmann Mór, kir. pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató; Krayzell Aladár, városi tanácsos; dr. Máriássy Béla, Sárosvármegye árvászéki ülnöke, jogakadémiai magántanár; Mandics Ede, ügyvéd; Pehovits Ágoston kir. pénzügyigazgató-helyettes; dr. Schmidt Gyula, koll. felügyelő, orsz. képviselő; Szinyei Merse István, Sárosvármegye volt főispánja, a Vaskorona-rend lovagja; Tahy József, Sárosvármegye alispánja, a koll. igazgató-választmány tagja; Úsz Antal, Sárosvármegye árvászéki elnöke. Jogtudományi államvizsgálati bizottság: Elnök dr. Horovitz Simon. Rendes tagok: dr. Horovitz Simon, dr. Sarudy Vilmos és dr. Raffay Ferencz; póttagok: dr. Mikler Károly és dr. Flórián Károly. A jogtudományi államvizsgálati bizottság kültagjai: Balázsovich József, kir. ítélőtáblai bír.; Kádas Miklós, kir. törvényszéki bír.; Keczer Imre, kir. ítélőtáblai bír.; Klefner Gyula, ügyvéd, a Kollégium ügyésze; Krayzell Aladár, városi tanácsos, Kubinyi Aurél, az eperjesi ügyvédi-kamara elnöke; Legeza István, kir. ítélőtáblai bír.; Lehoczky Sándor, kir. törvényszéki bír.; Mandics Ede, ügyvéd; Palugyay Gusztáv, kir. törvényszéki elnök, a Ferencz József-rend lovagja, a koll. igazgató-választmány tagja; dr. Propper Adolf, ügyvéd; Raisz Béla, kir. ítélőtáblai bír.; Schulek Gusztáv, ny. jogakad. tanár, ügyvéd és váltójegyző; dr. Szehtlo János, jogakad. m-tanár, ügyvéd, az eperjesi ügyvédi-kamara titkára; Uhlarik Mátyás, kir. tsz. bír.

* A *Zenélő Magyarország* zongora- és hegedűzeneműfolyóirat szeptember 1-sejei 17-ik füzeté különösen érdekes zeneműtartalommal jelent meg. Tartalma: I. Moyzes Miklós: *«Boldog voltam»* műdalát; II. Langer Viktor: *«Az árva lány imája»*; III. Zsádányi Ármánd: *«Magyas hallgató»*-t, magánhegedűre. Ily gazdag választékot és a legújabb műveket találja meg a zongorázó közönség a *Zenélő Magyarország* minden füzetében. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Előfizetési ára a most folyó III. évfolyamban hat hasonló gazdag tartalmú füzetre 60 old. zenetartalomért 3 korona. Előfizetheti a *Zenélő Magyarország* (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József körút 24., a honnan mutatófüzetet 60 fill. beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

* Pályázat. Posta-, távirda- és távbeszélő kezelési szolgálatban alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV-ik t.-czikk által megállapított lakpénzzel javadalmazott *posta- és távirda-segédítzettek kiképzésére* október 15-ikétől hat hónapra terjedő gyakorlati *tanfolyamok* nyitnának a kassai posta- és távirda-igazgatóság kerületében, *Eperjesen* és Sátoraljaiújhelyen. Ezen tanfolyamokra hallgatók felvétetnek: a) első sorban az 1873. II. t.-czikk 5. § a értelmében kisebb hivatalnokai alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek; b) postamesteri vagy posta- és távirda-kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola negyedik osztályát, esetleg ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c) ugyan-ezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül, ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, d) a fenti iskolai előképzettséget igazoló 16-ik életévüket betöltött ifjak is. A főlételre megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó 1. magyar állampolgár; 2. 35 ik életévét még nem haladta túl; 3. a magyar, illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4. feddhetetlen előéletű; 5. a posta- és távirdaszolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közzhatalos orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói tandíj címén fejenként húsz (20) koronát kötelesek fizetni s ezen díj lefizetése alól csak az igazolványos kat. altisztek mentetnek föl. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirda-segédítzeti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirda-segédítzettelétszámába fölvételnek s a segédítzetteknek költségvetésileg megállapított létszámában beálló fűresedéshez képest posta- és távirda-segédítzettek néveztetnek ki; a d) pont alatt említett hallgatók azonban kineveztetésre csak 18-ik életévüknek betöltése után számíthatnak. A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sarkatkezőleg írt folyamodványaik, születési-, orvosi-, erkölcsi- és iskolai bizonyítványokkal fölszerelve, f. é. szeptember 30-ig és pedig a már közszolgálatban állók felettes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirdaigazgatósághoz nyújtják be.

* A faggyvak gyűjtése és elvetése. Bár a gyümölcsfákat nemcsak magról, hanem gyökérhajtásról, veszőről és galyrésről is lehet szaporítani, mégis a

legtermészetesebb szaporítási mód: a magról való szaporítás, vagyis az az eljárás, midőn magvakat vetünk a földre oly czélból, hogy azok fákat neveljenek, vagy oltásra alkalmas alanyokat szolgáltatassanak. Jó fát csak akkor nevelhetünk, ha jó maggal bírnak, azaz olyan, mely teljesen érett, csíráképes és a faj tulajdonságát is magán viseli. Ily magra pedig legjobban úgy tehetünk szert, ha azt magunk gyűjtjük. *Almafa- és körtefa*-nevelésre legjobb a fiatal vadalma és vadkörte magját szedni akkor, midőn azok megértek. Az almát felvágjuk s magját kiszedjük, a körtét pedig halomba hányjuk s néhány hét múlva, midőn a halomban már megszolykosodott, egy vízzel telt edénybe teszszük, ebben a vízzel összekeverjük és törjük úgy, hogy a körte húsa kimosható s belőle a mag kiszedhető legyen; a kiszedett magot árnyékos, szellős helyen megszáritjuk s vászon-zacsokban megőriztük. Minél hosszabb, domborúbb és feketébb a körte magva, annál jobb. *Cseresznyefát* vadcsesznyefából magból nevelünk s e czélból az erdőben szedjük össze a gyümölcsöt s azt száraz, szellős helyen megszalva, eltartjuk a vetésig. A *meggyfát* a vörös-meggy és a szagos-meggy magvából szaporítjuk. Úgy a cseresznyénél, mint a meggyénél a világos színű jobb, mint a fekete. *Barackfa*-neveléshez jobb a keserű, mint az édes; szilvánál pedig a duránczi s a vörös-szilva adja oltás alá a legjobb alanyt. A barack- és szilvamagot kiszedve a gyümölcsből, vagy azonnal elvetjük, vagy szellős, száraz helyen vászonzacsokban eltartjuk. Az összegyűjtött magvak elvetése a magiskolában történik, a mely magiskola részére nem túlságosan kövér, hanem inkább műtrágyák alkalmazása által ásványi anyagokban gazdagabbá tett földet választunk ki, azt jó porhanyóra megmunkáljuk, a gyomtól megtisztítjuk s a magoncok könnyebb kezelhetése czéljából csapással elkülönített ágyakra osztjuk. Alma-, körte-, birs-, nospolya s egyáltalán almaféléknél a vetést lehetőleg őszszel kell eszközölni oly módon, hogy az ágyban egymástól mintegy 12—15 cm. távolságú s 4 cm. mélységű sorokat hányunk s ebbe a magot egymáshoz közel beleszórván, a talaj felületét gereblyével vagy deszkával gyengén elsimitjük s ha a talaj lazább minőségű, meg is veregetjük. Cseresznye, meggy, barack, szilva- és mandulafa magját legjobban mindjárt az érés után elvetni, és pedig a cseresznyét és meggyet épűgy, mint az almaféléket ellenben a barackot, szilvát és mandulát 25—30 cm. sortávolságban egymástól 10—15 cm. távolságra, 5—6 cm. mélyen. A dió-, gesztenye- és mogyorófa magva szintén kora őszszel lesz elvetve 20—25 cm. sortávolságban, egymástól 10—15 cm. távolságra, 8 cm. mélységre. A boglyófélek és szemcsések, nevezetesen az eper, ribizke, köszméte, málna, szamóca stb. magvait legtöbbször tavasz közepe táján vetik el sorokba.

* *Hogyan kell a konyhakert talaját kihasználni?* Több ízben hangsúlyoztuk már, hogy minden gazdának lehetőleg arra kell törekedni, miszerint két kalászt termeljen ott, hol eddigelé úgyszólván egy is alig termelt meg. A gazdák érdekében hangoztatott eme jó tanácsokat épp úgy megszívlelhetik a kertészkedők is, annál is inkább, mert hiszen e mondás átvitt értelemben reájok is vonatkozik. Kérdés azonban, hogy hogyan valósítható ez meg. Hogy kis területű kertben minél többet produkálhassunk különösen zöldségfélékben, úgy kell beosztani az egész termelést, hogy azon zöldségfajta mellett, a melyet az egész év főterményének tekintünk, ugyanazon talajról még elő-, közbeeső és utóterményt is nyerhessünk. Az eljárás következő: tegyük fel például, hogy valamely táblában a főtermény korai karfiol, vagy káposzta. Miután e növények palántáit csak április második felében kell kiültetnünk, előterményül alkalmas lesz a retek vagy a laboda, avagy egyáltalán minden oly gyorsan fejlődő zöldség, a mit már májusban kiszedhetünk. Ugyanezért kiültetjük a főtermény palántáit 60—70 cm. sortávolságra, azok között pedig saláta- vagy kalarábé-termelekre használhatjuk fel, a melyek ismét kiszedhetők lassanként azon időre, a mikorra a főtermény, t. i. a karfiol vagy a káposzta, az egész helyet kívánja magának. No már most, ha kiszedtük a főterményt, akkor a táblát jól felássuk, elporhanyítjuk s elegyengetjük, majd bevetjük utótermény gyanánt teli-retekkel, a melyet ismét laboda vagy saláta követhet, mint a következő év előterménye. Láthatjuk tehát, hogy a kisgazdának is módjában áll, kertjét jól és okszerűen kihasználni; azonban, miután e beosztás a földet meglehetősen kihatározza, mindenesetre szükséges lesz erőteljesebb trágyázásról gondoskodni, és pedig nemcsak istállótrágya, hanem műtrágyák segélyével is, hogy az elvont ásványi anyagoknak legalább egy bizonyos része pótolassék ez úton. Városok közelében, a hol a kerti termények nagyon keresettek, igen szép jövedelemre lehet szert tenni a konyhakerti talajok ilyenét kihasználási módjával.

* Az angol királyné az angol iparért. Alexandra angol királyné elrendelte, hogy a jövő júniusban tartandó koronázási ünnepélyeken csak olyan hölgyek vehetnek részt, a kiknek minden ruhadarabja angol anyagból készült és angol munkások kezéből került ki. Alexandra királyné nagyon féltékeny a külföldi kereskedelem és ipar konkurrencziájára és férjhez menetele óta mindent csakis Angolországban vásároltat. Ehez hasonló példák kellenének nálunk is.

* A podolin-lublói vasút ügye a megvalósulás stádiumába lépett, miután az érdekeltségi hozzájárulás már biztosítva van és a műszaki munkálatok is elkészültek. A kereskedelmi miniszter szintén megígérte, hogy az építést lehetőleg támogatni fogja.

* Bélyegmentes nyugtázás. Számlák hátrára vezetett részfizetést igazoló törlesztési nyilatkozatok bélyegmentesek; így döntött legutóbb a közigazgatási bíróság, ekkép indokolva ezt az ítéletét: «Az 1881. évi XXVI t-cz 6. §-a értelmében a számlák — tekintet nélkül arra, hogy vajjon azokban a kiegyenlítés foglaltatik, vagy bizonyítottatik-e, ha 50 ftról nem nagyobb összegről szólnak — ívenként 1 kr., különben pedig ívenként 5 kr. bélyeg alá esnek». E szerint a jelen esetben egyedül a számlabélyeg címén előírt 8 fillért lehetett fentartani; ellenben, miután az e számlák hátlapjára vezetett törlesztések külön bélyegkötelezettséget meg nem állapíthatnak, a panasznak helyt adni s az e címen kirótt egyszeres és felemelt illetéknek törlesztést elrendelni kellett.

* Az új lakások gyors kiszáritása. Az építészetben nagy fejlődés van minden téren, nem csoda tehát, ha az épületek használhatóságát mesterséges szárítóanyagokkal és gépekkel elősegíteni, illetve siettetni akarják. A német «Danhygiene-Gesellschaft» szárítógépei a födémek alkotórészei közé iszonyú erős forró légáramot préselnek be, a mely a szárítást elősegíti. A gépek ma már nagy elterjedésnek örvendnek s oly tökéletesek, hogy egy nagyobb épületben egy nap alatt 100 köbméter levegőt 200 fok Cels. felhevítve tudnak átsajtolni a falakon. Az átsajtolás nem árt a falnak, mert a kiszorított gőzök utat csinálnak a levegőnek s egyúttal meg is akadályozzák a régi szárítógépeknek azt a hibáját, hogy csak a fal kérge szárad meg, azután a további heves szárításnál megreped a fal exploziószerű pattogás közben. A *Pol. Journal* adatai szerint 10 köbméter fal (félméteres falvastagságig) 10 óra alatt teljesen kiszáritható, vagy pedig 20—30 négyzetméter faltisztítás (penész és nedvesség) ugyancsak 10 óra alatt eszközölhető.

* Lecithin. A modern kémia tápszereket gyárt. Kár, hogy ma még ezek a tápszerek csak orvosság-számba mennek és a reklám révén ismertek, nem mint például a kenyér a szükséglet révén. Mi az a lecithin? A kémia így írja le: $C_{42}H_{84}NO_9P$ egy jellemző anyaga a velőnek, az idegnek és a tojásfelérjének. Kristályosítható, viaszemű stb. Kémiai tulajdonságait tekintve, mint *glycerin* fogható fel, mert éppen olyan reakciókat mutat, mint a *glycerin*. És a *Comptes Rendus*-ben azt mondja most Desgrez, hogy ez a lecithin jó tápanyag. Bouchard laboratóriumában végzett kísérletek alapján 27 nap alatt a kísérlet alatt álló kutyák 100%-ban megnehezdedtek, míg a «Centrol-kutyák», melyek lecithint nem kaptak ugyanazokhoz az eledeléhez, a melyeket a másik kutyák is ettek, de lecithinnel 66%-al lettek súlyosabbak. Bouchard tanár vizsgálatai alapján a tyúktojásban 1 gramm lecithin van, tehát végtelenül előnyös, ha az ember tojást eszik és egy hónap alatt a test súlya 75%-al képes a tojáستól emelkedni, mert az egyes tápszerek, különösen a fehérjék a lecithin révén jobban felszívódnak a testbe. A lecithin tehát ma már föltétlenül nagy

úr és számíthat rá, hogy mindenki, a ki erősödni akar testben, élni fog tojással. A betegeknek, a kik a tojást nem képesek megemészteni, úgy fogják a lecithint poralakban adni, mint az orvosságot; a kik pedig annyira betegek, hogy mesterséges táplálásra szorulnak, a lecithint befeckendezik a bőre alá, mert így is használ.

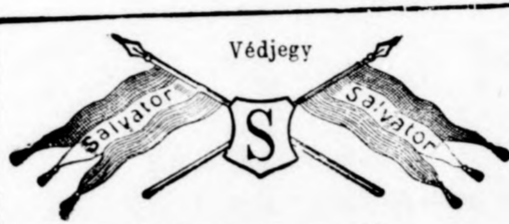
SPORT.

** Új túristaegyesület. A mint megbízható forrásból értesülünk, Eperjesen a Magyar Túristaegyesületnek új osztálya van alakulóban. Az Osztály valószínűleg «Sárosvármegyei Osztály» címen fog megalkulni és működését a vármegye egész területére ki fogja terjeszteni. Az alakuló-közgyűlést minden valószínűség szerint még ennek a hónapnak folyamán fogják megtartani.

** Angol hegymászók Aradon. Harminczkét angol volt vendége e napokban ötödél órára Aradnak. Erdélybe vitte őket útjuk s rövid időre megállapodtak Aradon, hogy a szabadságharczcai összefüggő nevezetességeket megtekintésük. Az angolokat, kik között számos hölgy volt, az Erdélyi Kárpátgyűlés kalauzolja az országban. Az E. K. E. megkeresésére az Arad-hegyvidéki Túristaegyesület viselte Aradon a házigazda tisztét s kellemessé tette számukra az ott eltöltött időt

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Nyilttér.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használják. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kelelmes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

BERGER kávéházának

újság- és folyóirat-jegyzéke
* * * * * EPERJESÉN.

Magyar lapok:

Budapesti Hirlap
Pesti Hirlap
Magyar Hirlap
Egyetértés
Egyenlőség
Magyarország (4 péld.)
Magyar Szó
Pesti Napló
Budapesti Napló
Jogtudományi Közlöny
Eperjesi Lapok
Sárosvármegye Hivatalos Lapja
Felsőmagyarország
Szepesi Hírnök (Zipser Bote)
Magyar Kereskedők Lapja
Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak
Egyletének Hivatalos Értesítője
Sport-Világ
Ország-Világ
Vasárnapi Újság
Magyar Szalon
Új Idők
Borsszem Jankó
Kakas Márton
Bolond Istók
Magyar Geniusz
Magyar Figaro.

Német lapok:

Pester Lloyd
Neue Freie Presse
Verordnungsblatt f. d. k. k. Heer
Neues Pester Journal (2 példány)
Kaschauer Zeitung
Die Reichswehr
Danzers Arme-Zeitung
Fremdenblatt
Der Reisende Kaufmann
Merkur
Für Alle Welt
Ueber Land und Meer
Das Buch für Alle
Die Gartenlaube
Extrablatt III. Wiener
Das Interessante Blatt
Das Album, Leipzig
Moderne Kunst, Wien
Zur guten Stunde
Wiener Chic (női divatlap)
Jugend
Illustrierte Zeitung, Leipzig
Berliner Leben
Von Fels zum Meer
Fliegende Blätter, München
Meggendorfer Humorist. Blätter
Simplizissimus
Lachendes Jahrhundert
Wiener Caricaturen
Neues Wiener Witzblatt
Pschütt Caricaturen.

Francia lapok:

Le Figaro, Páris, napilap
Revue des Arts Decoratifs
Journal Amusant
L'illustration, Páris
Le Rire
Figaro Illustré, Páris.

Angol lap:

The Illustrated London News.

Olasz lap:

L'illustrazione Italiana.

Pallas Nagy Lexicon
Világtörténelem
Meyer: Conversations-Lexicon.

415 1901. szám.

Az Eperjesi Ipartestület előjáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Az Eperjesi Ipartestület előjárósága által f. évi augusztus hó 31-ikén tartott rendes havi ülés egyhangú határozatával a segédek részére szervezett téli rajztanfolyam vezetéséhez szükséges **rajztanítói állás** betöltését elhatározván, felhívtnak ennél fogva mindazok, kik az alábbi feltételek mellett ezen rajztanítói állást elnyerni óhajtják, hogy a rajztanítói képesítésükről szóló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi szeptember hó 20-ikáig az ipartestület előjáróságánál annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe vételét nem fogják.

A tanítás 1901. évi október hó 1-jén veszi kezdetét és tart 1902. évi márczius 31-ikéig.

A fizetés ezen hat hónapra 180 korona.

A tanítás ideje heti 6 óra, a megválasztott tanító által megjelölt napokon.

Kelt Eperjesen, 1901. augusztus hó 31-ikén tartott előjárósági ülésből.

Verdon László, titkár.

Próner Károly, elnök.

Legfinomabb

CSEMEGESZŐLLÓT

5 kilós kosarakban
2 kor. 80 fillérrel szállít
Jaczura Béla,
Nyiregyháza.

Egy

zongora

olesón eladó
Neumann A.-nál, Eperjesen
Fő-utca 107. sz.

Holland amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Maasdam: szeptember 12-én d. u. 1 órakor.
Rotterdam: szeptember 19-én d. u. 5 órakor.
Amsterdam: szeptember 26-án déli 12 órakor.
Rijndam: október 3-án d. u. 5 órakor.

Új kettősoszeváru gőzhajók 12,500 tonna.

Arak: Az I. hajóoszt.-ban 360 kor.-tól feljebb Rotterdamból.
A II. " " 240 kor.-tól feljebb.
III. osztály 185 kor. 40 fill. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda:
Bécs, IV., Weyringergasse 7 A

Fiók-irodák Ausztriában: Brunn, Innsbruck és Trieszt.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet az élet biblijája és nélkülözhetetlen mindenkinél, a ki művelni ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretettét és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszt a művelést, táplálja a tudást, nemeseíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatóva gyönyörködött is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSZIKUS KÖNYVE. A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

MAR CZALI HENRIK

Tizenkét kötetben.

Eddig elnyolcz kötet jelent meg.
Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre rendelélap segítségével, mely kivágandó és levelező-lapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest, VIII. k. Ulló-út 18. szám.

Ezenfelül megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul véve, hogy eddig elnyolcz kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára teljesítve nincsen. Az esetleg elmaradó részeket költségeimre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt:
Név:
Állás:

Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázólszer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fill.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearányozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.**

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dúsán felszerelt

Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA

EPERJESEN.

Árjegyzékek, számlák, czégekártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégyomással.

Pénzüntézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

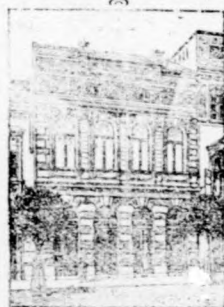
Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítás.

Különlegesség könyvnyomdai szinnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postafordultával.

„Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban!
Egyedüli biztos védelem betörések ellen!
Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. cs. I. A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legcsekélyebb kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, részleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elsüthető, a mely az alvó szomszédságot is felriasztja. A «Schimandl-zár» mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szóval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Bővebbet Schimandl Géznál Budapesten, VIII., József-körút 77. sz.

Ügyes utazók

keresteknek egy nagyon keresett cikket eladásához. Nagy kereset!

Ajánlatok F. U. M. 889. alatt **Rudolf Mosse**, Frankfurt a/M.

Geschmackvolle, leicht ausführbare Toiletten, vornehmstes Modenblatt

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modenbildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderstube“

Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gratis gegen Ersatz der Expeditionsspesen unter Garantie für tadelloso Passen, wodurch die Anfertigung jedes Toilettestückes ermöglicht wird.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

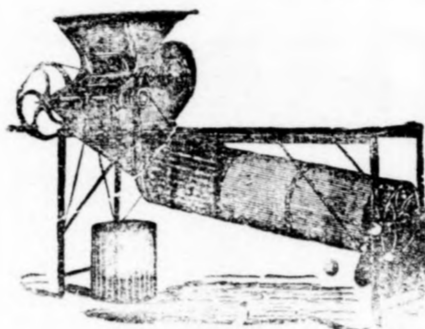
Milleniumi kiállítás 1896.: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER, Budapest.

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Kálona József-utca 8. sz., Marqil-híd és nyugali pályaudvar közl.

Ajajljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a búza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a búza közüli, és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó trieurök.

Szabad. trieur és osztályozó-gépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására.

Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer-rendszerű trieurök

csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott v. hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari v. gazd. czelokra.

— Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek. —

Czigarettahüvely-árjegyzék

ZAHLER MÓR rövid- és norinbergi-árúk nagykereskedéséből
— EPERJESÉN. —

Valódi francia és egyiptomi vergé hüvelyek:

Highlife vergé parafa-szopókával	100 darab	60 fillér
Trilby	100	56
Janina	100	36
Emke	100	36
Toccos	100	36
Le Delice	100	40
Sulamith	100	28
Marocco	100	28
Le Cocarde francia	100	32
Lyre	100	28
Perfore	100	36
Bull-Bull	100	32
Le Gryffon	100	36

1000 drb. vételnél 10%-al olcsóbb!

Postai megrendeléseknél 5000-tól fölfelé díjmentesen küldetik!

Blickensdorfer Typen-Wryter írógépek főraktára

Felsőmagyarország részére.

Orosz hüvely, legjobb minőség, 100 drb. 36 fillér.

La Fleur (vergé) 100 drb. 28 fillér.